

Styrdokument

Dokumentets namn: Riktlinje vid Överlämnande till mottagande kommunal skolenhet av uppgifter som omfattas av sekretess i förskolan	Diarienummer: FSKF 2024-9741
Typ av dokument: Riktlinje	Version: 1.0
Beslutad av: Förskolenämnden	Datum för beslut: 20241023
Framtagen av: Förskoleförvaltningen	Organisation/område: Förskolenämnden
Ansvarig chef: Linda Abrahamsson	Uppföljd:
Reviderad av:	Reviderad:
Ansvarig för uppföljning/revidering: Förskoleförvaltningen	Följs upp: 2025-09-30

Överlämnande till mottagande kommunal skolenhet av uppgifter som omfattas av sekretess i förskolan

Det kan för vissa barn vara avgörande för en väl fungerande skolstart att övergången till förskoleklass, skola och fritidshem är individuellt anpassad och väl förberedd. Förskolans rektor ska då utifrån barnets bästa överväga att till mottagande kommunal skolenhet överlämna uppgifter om ett barn, om informationen kan antas underlätta övergången för barnet.

I förskoleförvaltningens och grundskoleförvaltningens gemensamma rutin *Övergång och samverkan mellan förskola och skola*,

förskoleklass och fritidshem (FSKF 2023-86) ges exempel på ett antal omständigheter som kan utgöra skäl för överlämning av uppgifter om enskilda barns behov och förutsättningar. Exempelen berör bland annat barn som är i omfattande behov av särskilt stöd, barn som befinner sig i risk för att fara illa, barn som är placerat i samhällsvård eller barn som behöver medicinsk egenvård. För att sådana uppgifter ska få överlämnas till mottagande skola krävs att det finns en tillämplig bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen (OSL) som medger att förskolans starka sekretess bryts.

Det är angeläget att de kommunala förskolorna i Malmö överväger att lämna över uppgifter om ett barn om det kan antas underlätta övergången för barnet. Det är också viktigt att tillämpningen av de sekretessbrytande bestämmelserna sker på ett likvärdigt och rättssäkert sätt. Följande riktlinje ska därför tillämpas inom Malmö kommuns förskola inför överlämnande av uppgifter till mottagande skolenhet.

Riktlinje

1. Rektor eller den rektor utser samtalar med barnets vårdnadshavare om vilka uppgifter om barnet som förskolan bedömer behöver överlämnas till mottagande skolenhet för att förbereda, individuellt anpassa och i övrigt underlätta övergången för barnet.
2. För att uppgifter som skyddas av sekretess ska kunna överlämnas till mottagande skolenhet krävs att sekretessen får brytas, antingen genom vårdnadshavarnas samtycke (10 kap. 1 § OSL¹) eller enligt den så kallade generalklausulen (10 kap. 27 § OSL²). I första hand ska förskolan eftersträva att vårdnadshavarna lämnar samtycke till att uppgiften överlämnas till mottagande skolenhet.

¹10 kap. 1 § OSL Samtycke

Att sekretess till skydd för en enskild inte hindrar att en uppgift lämnas till en annan enskild eller till en myndighet, om den enskilde samtycker till det, följer av 12 kap. och gäller med de begränsningar som anges där.

² 10 kap. 27 § OSL Generalklausulen

Utöver vad som följer av 2, 3, 5 och 15-26 §§ får en sekretessbelagd uppgift lämnas till en myndighet, om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.//Första stycket gäller inte i fråga om sekretess enligt 24 kap. 2 a och 8 §§, 25 kap. 1-8 §§, 26 kap. 1-6 §§, 29 kap. 1 och 2 §§, 31 kap. 1 § första stycket, 2 och 12 §§, 33 kap. 2 och 4 a §§, 36 kap. 3 § samt 40 kap. 2 och 5 §§.//Första stycket gäller inte heller om utlämnandet strider mot lag eller förordning.

3. Om vårdnadshavarna (båda om det finns två) samtycker till att uppgifterna lämnas till mottagande skolenhet, ska detta samtycke dokumenteras (se blankett i rutinen om övergång och samverkan).

4. Om vårdnadshavarna inte samtycker till att uppgifter lämnas till mottagande kommunal skolenhet, får rektor besluta att uppgifterna om barnet ändå, utifrån barnets bästa, ska överlämnas och sekretessen brytas med stöd av generalklausulen (10:27 OSL).

5. För att rektor ska kunna besluta att bryta sekretessen enligt generalklausulen krävs följande. (Observera att det alltid måste göras en individuell prövning där samtliga omständigheter som talar för respektive mot ett överlämnande vägs in.)

- Att det är fråga om överlämnande av uppgifter om ett barn från en kommunal förskola till en kommunal skolenhet ("myndighet" enligt 10 kap. 27 § OSL). Detta innebär att uppgifter från en kommunal förskola till en fristående skolenhet inte får överlämnas med tillämpning av generalklausulen utan uppgifterna kan överlämnas endast med stöd av vårdnadshavarnas samtycke³.
- Att det är uppenbart, det vill säga står fullt klart, att intresset av att uppgifterna om barnet överlämnas till mottagande skolenhet har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda (det vill säga skyddet för barnets eller anhörigas personliga integritet.) I bedömningen av om generalklausulen kan tillämpas kan vägas in den omständigheten att uppgiften omfattas av stark sekretess vid mottagande skolenhet⁴.

³ Om två förskolor är organiserade under samma kommunala nämnd så är förskolorna organiserade under samma kommunala myndighet, dvs. förskolenämnden i Malmö. Mellan kommunala förskolor i Malmö råder det strikt talat inte sekretess. Därför krävs inte något samtycke från vårdnadshavare i just dessa fall. Men känsliga uppgifter ska inte delas mellan förskolorna i större omfattning än vad som krävs för att utföra arbetsuppgifterna. Det är angeläget att informera vårdnadshavarna om att förskolan avser att kontakta tidigare förskola och efterfråga den information som behövs för att barnet ska kunna tas emot på bästa sätt i sin nya förskola. Vårdnadshavarna bör också lämpligen upplysas om vad som gäller rättsligt.

⁴23.kap. 1 § OSL

Sekretess gäller i förskola och sådan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. skollagen (2010:800) som kompletterar eller erbjuds i stället för förskola för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.//För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

23 kap 2 § OSL

Sekretess gäller i förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan, specialsolan, sameskolan, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan för uppgift om en enskilds personliga förhållanden i sådan elevhälsa som avser psykologisk, psykosocial eller specialpedagogisk insats, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.//Sekretess gäller på det område som anges i första stycket dels i särskild elevstödande verksamhet i övrigt för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, dels för uppgift som hänför sig till ärende om tillrättaförande av en elev eller om skiljande av en elev från vidare studier. Sekretessen gäller dock endast om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller inte beslut i ärende. //Sekretess gäller på det område som anges i första stycket i andra fall än som avses i första och andra styckena för uppgift om en enskilds identitet, adress och andra liknande uppgifter om en enskilds personliga

- Uppgifter om ett barns behov och förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen som lämnas från förskola till mottagande skolenhet, ska så långt som möjligt, utan att syftet med överlämningen går förlorad, ha fokus på barnets behov och förutsättningar och hur förskolan har arbetat med barnet, snarare än på beskrivningar som ingående anger orsaker till barnets behov.

6. Beslut om att lämna ut sekretesskyddade uppgifter med stöd av generalklausulen måste dokumenteras. Vidare bör dokumenteras om och när vårdnadshavare informerats om de kontakter som tagits.⁵

Exempel

Exempel 1.

Ett barn i förskolan har omfattande svårigheter i samspelet med andra barn och har då ofta behövt personalens stöd för att kunna delta i barngruppens lek. Vårdnadshavarna vill inte ge sitt samtycke till att mottagande kommunala skolenhet informeras om barnets stödbehov. Förskolans personal bedömer att risken är stor för att barnet i förskoleklass blir socialt utsatt av andra barn om inte skolenhetens personal stödjer barnet och motverkar uteslutning och andra kränkningar vilket förekommit med relativt hög frekvens i förskolan. Rektor beslutar, utifrån en samlad bedömning av å ena sidan barnets stödbehov å andra sidan barnets rätt till sin personliga integritet samt vårdnadshavarnas invändningar, att överlämna uppgiften till mottagande skolenhet. Bedömningen grundar sig i följande. Det är fråga om överlämnande till en kommunal skolenhet (myndighet enligt OSL). Det är för rektor tydligt att informationen till mottagande skolenhet kan komma att påtagligt underlätta övergången och främja barnets utveckling och lärande. Slutligen bedöms det vara uppenbart att intresset av att informationen lämnas till skolenheten har företräde framför intresset av att skydda barnets privata sfär och integritet. Att uppgiften om barnets stödbehov får antas bli skyddad av sekretess hos mottagande skolenhet har också haft betydelse för bedömningen.

förhållanden, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

⁵ JO 2016/17:230

Exempel 2.

Ett barn har under sitt första levnadsår tillfälligt men återkommande varit omhändertaget enligt LVU. Bakgrunden till omhändertagandena var brister i omsorgen med anledning av moderns missbruk samtidigt som fadern satt i fängelse. Modern vill inte ge sitt samtycke till att uppgiften överlämnas till mottagande skolenhet. Barnet bor sedan ett par år ensam med fadern och det har inte framkommit några brister i omsorgen om barnet. Rektor beslutar att inte överlämna uppgiften till mottagande skolenhet då riskerna för omsorgsbrister inte bedöms som så stora att det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda (skyddet för barnets och familjens integritet).